

2009-07-03

PERSCOMMUNIQUÉ

Een algemene beoordeling van de graad van prijsstarheid - resultaten die blijken uit de conjunctuurenquête van de NBB

door Emmanuel Dhyne

NBB Working Paper No 171 - Research Series

Dit artikel maakt deel uit van het onderzoeksrapport "Price Rigidity in the Euro Area: an assessment", dat tot stand kwam met de steun van de Europese Commissie. Het eindrapport werd gepubliceerd in de European Economy Economic Papers en is beschikbaar op

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication_summary15198_en.htm

Deze paper gaat na hoe vaak de prijzen in België veranderen door gebruik te maken van de in de verwerkende nijverheid, de bouw, de handel en de dienstensector door de NBB gedurende de periode januari 1990-december 2007 gehouden conjunctuurenquêtes. Daarbij verstrekt hij een kwantitatieve raming van de absolute graad van prijsstarheid voor de Belgische economie.

Er wordt geconcludeerd dat zowat een vijfde (19,2%) van de Belgische prijzen elke maand worden gewijzigd. Deze frequentie van prijsveranderingen van 19,2% valt uiteen in een frequentie van 9.9% prijsstijgingen en een frequentie van 9.3% prijsdalingen, wat erop duidt dat er geen indicaties van een sterkere neerwaartse prijsstarheid zijn. De frequentie van de prijsstijgingen op geaggregeerd niveau verhult aanzienlijke verschillen op sectoraal niveau in de frequentie van de prijsveranderingen. De verwerkende industrie en de handel laten een frequentie van prijsveranderingen in de buurt van 24,5% optekenen. De bouwnijverheid vertoont een frequentie van prijsveranderingen van zowat 20,5%. De dienstverlenende sectoren in B2B geven een frequentie van prijsveranderingen van nagenoeg 9% te zien en de horeca, ten slotte, wordt gekenmerkt door de geringste frequentie van prijsveranderingen (3,3%).

Naast deze beoordeling van de algemene graad van prijsrigiditeit van de Belgische economie, analyseert deze paper ook de determinanten van de frequentie van prijsveranderingen op sectoraal niveau. Op basis van de ramingen kunnen twee belangrijke conclusies worden getrokken.

Ten eerste lijkt de belangrijkste determinant van de sectorale frequentie van de prijsveranderingen de kostenstructuur te zijn. Deze bijzonder belangrijke bevinding beklemt dat de frequentie van de prijsveranderingen een zeer slechte benadering van prijsrigiditeiten is. Een frequentie van prijsveranderingen van 9% wijst op zichzelf niet op grote moeilijkheden inzake prijsaanpassingen in de dienstensector, daar het vooral de afspiegeling is van het belang van de arbeidsinput in hun kostenstructuur.

Ten tweede lijkt de binnenlandse concurrentie, gemeten hetzij aan de hand van de sectorale Lernerindex hetzij door middel van de in Christopoulou and Vermeulen (2008) geraamde sectorale markups, geen verklaring te bieden voor een tekort aan prijsveranderingen op sectoraal niveau.

Ten slotte deelt de paper de NACE 2-sectoren naar hun graad van prijsstarheid in drie clusters in. De belangrijkste cluster is een groep van 24 sectoren die een frequentie van prijsveranderingen laten optekenen welke volgens hun kostenstructuur kan worden verwacht.

De tweede cluster bestaat uit een groep van 7 sectoren met "uiterst flexibele prijzen" die een frequentie van prijsveranderingen te zien geven welke uitkomt boven wat volgens hun kostenstructuur kan worden verwacht.

De derde cluster omvat een groep van 13 sectoren met "rigide prijzen" die een frequentie van prijsveranderingen vertonen welke lager is dan wat volgens hun kostenstructuur kan worden verwacht. Aangenomen mag worden dat hier overmatige nominale prijsrigiditeiten aan het werk zijn. Deze sectoren zijn NACE13 Winning van metaalertsen, NACE 14 Overige winning van delfstoffen, NACE 16 Vervaardiging van tabaksproducten, NACE 28 Vervaardiging van producten van metaal, uitgezonderd machines en uitrustingsgoederen, NACE 33 Vervaardiging van medische apparatuur, van precisie- en optische instrumenten en van uurwerken, NACE 36 Vervaardiging van meubels; overige industrie, NACE 55 Hotels en restaurants, NACE 60 Vervoer te land; vervoer via pijpleidingen, NACE 70 Vervoer en handel in onroerende goederen, NACE 71 Verhuur zonder bedieningspersoneel, NACE 85 Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening, NACE 90 Afvalwater- en afvalverzameling; straatreiniging en NACE 93 Overige diensten.